

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Anatolie ȚURCAN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2021, în cauza penală privind-l pe

ELISOVEȚCHI Alexandr XXXXX,
născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.06.2020 – 17.12.2020;

Instanța de apel: 15.01.2021 – 30.11.2021;

Instanța de recurs: 23.02.2022- 04.05.2022.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 17 decembrie 2020, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală* Elisovețchi Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a aplicat în privința inculpatului măsura preventivă - obligațiunea de nepărăsire a țării, care se va menține până la intrarea în vigoare a sentinței.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Elisovețchi Alexandr la 04.02.2020, se afla în oșpeție la cunoscutul său stabilit de organul de urmărire penală, care închiria un apartament pe adresa XXXXX. În scurt timp, aproximativ în jurul orei 20:00, în apartament de pe adresa XXXXX, a venit minora, XXXXX, care presta servicii casnice, persoanei stabilite de organul de urmărire penală, contra unei remuneri, și care a mers în dormitor, pentru a face ordine. Între timp Elisovețchi Alexandr acționând de comun acord și în rezultatul unei înțelegeri prealabile cu cunoscutul său, stabilit de organul de urmărire penală, cunoscând cu certitudine că XXXXX are 16 ani, întrucât ultima i-a comunicat vârsta în timp ce au convenit, despre lucrul care urmează să-l presteze ultima, au intrat în dormitor, unde se afla minora XXXXX, unde i-au propus să întrețină cu ei raport sexual, propunere pe

care ultima a refuzat-o, ca consecință Elisovețchi Alexandr și persoana stabilită de organul de urmărire penală, acționând cu o intenție criminală, dându-și seama de caracterul social- periculos al acțiunilor sale, consecințele ce pot fi produse și dorind survenirea unor astfel de consecințe, intenționat, în mod conștient, urmărind scopul de a-și satisface necesitățile sexuale, au reacționat agresiv, persoana stabilită de organul de urmărire penală a făcut 2-3 pași spre ea, Elisovețchi Alexandr a închis ușa de la dormitor și a stins lumina, apoi s-a apropiat de XXXXX și a început să o acosteze, și anume să pună mâinile pe sîn, pe fese, fapt ce a nemulțumit-o pe minoră și a ripostat, împingându-i. Între timp persoana stabilită de organul de urmărire penală, la fel acționând în scopul satisfacerii necesităților sexuale, s-a apropiat de minoră, a imobilizat-o, ținându-i-i mâinele, la spate, în timp ce Elisovețchi Alexandr a dezbrăcat-o de hanorac, maiou și sutien. XXXXX a încercat să opună rezistență, să strige, dar a fost amenințată de persoana stabilită de organul de urmărire penală, că v-a avea de suferit urmări grave, în caz că v-a striga și v-a opune rezistență. Urmărind scopul de a-și satisface cu ultima necesitățile sexuală, profitând de imposibilitatea ultimei de a se apăra, fiind minoră, prin constrângere fizică și psihică, însoțind acțiunile sale de aplicarea violenței, persoana pe stabilită de organul de urmărire penală a doborât-o pe pat, și în timp ce cu mâna stângă o ținea de mâini, cu a doua mână se masturba, între timp Elisovețchi Alexandr și-a continuat acțiunile sale îndreptate spre întreținerea unui raport sexual forțat, astfel s-a dezbrăcat de haine, apoi a scos centura de la pantalonii lui XXXXX, a dezbrăcat-o de pantaloni și chiloți, timp în care ultima i-a solicitat să înceteze acțiunile sale deoarece ea nu dorește să întrețină un raport sexual cu el, însă ultimul nu a reacționat și a continuat acțiunile sale îndreptate spre satisfacerea necesităților sexuale, în timp ce persoana stabilită de organul de urmărire penală îi ținea mâinile imobilizate, dar Elisovețchi Alexandr a întreținut cu ea un raport sexual, contrar voinței acesteia.

Acțiunile lui Elisovețchi Alexandr au fost calificate în baza art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică a persoanei, săvârșit cu bună știință asupra unui minor, săvârșit de două persoane.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror și de avocatul Janu Anatolie în comun cu inculpatul, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoriei Bălți.

3.1 *Procurorul* a solicitat casarea parțială a sentinței privitor la refuzul încasării cheltuielilor judiciare, cu încasarea în beneficiul statului de la inculpatul Elisovețchi Alexandr a sumei de 17.102 lei, în rest sentința să fie menținută fără modificări.

În susținerea apelului declarat s-a notat că toate cheltuielile în legătură cu expertizele judiciare au fost efectuate pentru probarea vinovăției lui Elisovețchi Alexandr în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

3.2 Prin *apelul comun declarat de avocatul Janu Anatolie și inculpat* se solicita casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri prin care față de inculpat să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

În motivarea apelului se invoca că, instanța de fond a ignorat posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal și criteriile generale de individualizare a pedepsei. Apelantul a notat că, inculpatul a recunoscut vina, se căiește sincer, la evidența medicului narcolog nu se afla, se caracteriza pozitiv la locul de trai, are copii minori la întreținere, acțiunea civilă nu a fost înaintată, prejudiciul moral nu a fost formulat, fiind recuperat de Elisovețchi Alexandr până la trimiterea cauzei penale în instanță.

Apelantul remarca faptul că, însăși partea vătămată a solicitat o pedeapsă mai blândă pentru inculpat, care să nu fie legată de închisoare.

Instanța de judecată neîntemeiat a reținut ca circumstanță agravantă faptul că infracțiunea a fost săvârșită de două sau mai multe persoane, odată ce atare împrejurare determină însăși calificativul faptei. Mai mult atât, în rechizitoriu nu era prevăzută drept agravantă în sensul art. 77 Cod penal atare circumstanță. Faptul că în perioada 05.02.2020- 17.03.2020 s-a aflat în arest, este suficient pentru ca inculpatul să conștientizeze de gravitatea faptei comise.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2021, apelul comun al avocatului Janu Anatolie și inculpatului a fost respins ca nefondat. Apelul procurorului a fost admis, cu casarea parțială a sentinței în partea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care s-a dispus încasarea de la Elisovețchi Alexandr în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 17.102 lei. În rest, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului a ținut cont pe deplin de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale și în raport cu circumstanțele concrete și personalitatea inculpatului, corect a ajuns la concluzia de a-i stabili acestuia pedeapsa închisorii pe termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Sub aspectul prevederilor art. 61, 75 Cod penal, instanța de apel statuează că pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Astfel, ținând cont de circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite care face parte din categoria celor *grave*, de specificul infracțiunii comise, prin care s-a atentat la relațiile sociale cu privire la inviolabilitatea sexuală a minorului, instanța de apel a conchis că, instanța de fond justificat a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate, prin executarea reală a pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 5 ani.

Prin apelul declarat de partea apărării s-a obiectat asupra faptului că instanța neîntemeiat a reținut în calitate de circumstanță agravantă faptul comiterii infracțiunii cu bună știință împotriva unui minor. Argumentul invocat nu se referea la împrejurări ce ar determina casarea sentinței, or, dispunerea executării reale de către Elisovețchi Alexandr a fost motivată de cumulul de probe apreciate în cadrul instanței de judecată.

De altfel, circumstanța comiterii infracțiunii cu bună știință asupra unui minor nu este singura împrejurare ce determina executarea reală a pedepsei cu închisoare. Totodată, cumularea a două agravante de incriminare a violului în baza art. 171 alin. (2) Cod penal prevăzută de lit. b) și c), denotă săvârșirea acestuia într-o formă suficient de gravă pentru a fi sancționat cu pedeapsa reală.

Procurorul în apel solicita casarea sentinței în latura civilă, cu dispunerea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului. Instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată solicitarea acuzării și a admis încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului suma de 17.102 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

Instanța de apel a apreciat neîntemeiată concluzia instanței de fond potrivit căreia a considerat imposibilă încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului odată ce rapoartele de expertiză sunt conexe și în privința persoanei depistate de OUP. De asemenea, este neîntemeiată concluzia de a lăsa soluționarea chestiunii privitoare la cheltuielile judiciare instanței care va judeca cauza în privința persoanei față de care s-a dejugat. În asemenea circumstanțe, urma să se expună instanța care prima pronunța verdictul de condamnare. De altfel, în cazul celui alt inculpat nu se știe soluția care va fi emisă și exista riscul rămânerii neîncasate a cheltuielilor judiciare și îndatorarea statului cu cheltuieli care potrivit legii sunt suportate de către inculpat.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocatul Janu Anatolie în interesele inculpatului* a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în alt complet de judecată.

În motivare recurentul a indicat că:

- inculpatul a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (art. 364¹ Cod de procedură penală), a contribuit activ la descoperirea infracțiunii imputate;

- acțiunea civilă nu a fost înaintată, iar prejudiciul nu a fost formulat, fiind recuperat de Elisovețchi Alexandr până la transmiterea cauzei penale în instanță;

- partea vătămată a menționat că nu are careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, menționând că s-au împăcat și roagă instanța să-i aplice o pedeapsă minimă posibilă și neprivativă de libertate;

- recuperarea prejudiciului cauzat față de partea vătămată și împăcarea cu ultima, ar trebui să fie calificată ca circumstanță atenuantă;

- se atestă un număr mare de circumstanțe atenuante care urmau să ducă la posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, fapt care a fost neglijat de instanța de apel;

- instanțele de judecată nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, coroborate cu art. 90 Cod penal, neefectuând o analiză amplă a personalității inculpatului, ținând cont și de conduita acestuia înaintea săvârșirii faptei, după săvârșirea acesteia și în timpul judecării.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului,

menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Ca temei de casare a deciziei se invocă art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și argumentele în susținerea acestui temei, însă Colegiul penal le apreciază drept declarative, deoarece în urma examinării materialelor cauzei și a conținutului deciziei instanței de apel, se constată că instanța de apel în decizia sa corect și-a motivat soluția privind respingerea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și totodată a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, a luat corect în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept, se relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

În aceeași ordine de idei Colegiul reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită, solicitând aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În viziunea Colegiului instanța de apel corect a respins cerința apărării cu privire la aplicarea în privința lui Elisovețchi Alexandr a prevederilor art. 90 Cod penal, or, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de

manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, și anume: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba cauzată, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Sub aspectul prevederilor legale citate, pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Așadar, Colegiul penal reține, că instanțele de fond, individualizând pedeapsa inculpatului au ținut cont de prevederile legale expuse supra și au motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei închisorii, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei, și prin urmare, instanța de recurs consideră, că instanțele corect au concluzionat că o pedeapsă privativă de libertate, va asigura scopul pedepsei, din care motiv nu pot fi reținute argumentele recurentului privind aplicarea unei pedepse mai blânde.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-a aplicat inculpatului pedeapsă individualizată conform prevederilor legale. Instanța de apel a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 4-5**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate

satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar critiquele din recursul înaintat de avocatul Janu Anatolie nu și-au găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe ELISOVEȚCHI Alexandr, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 iunie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Anatolie ȚURCAN